

ДА СИ СПОМНИМ ЗА УЧИТЕЛЯ ДОЦ. Д-Р КАЛОЯН МАНОЛОВ – 90 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО МУ

Мария Добрева,
фондация „Вигория“

На 24 септември 2020 година се навършиха 90 години от рождението на един от най-големите популяризатори на химичната наука у нас, доц. д-р Калоян Манолов (1930 - 2013).

Роден е в гр. Шумен във високообразовано за времето си семейство – майка му е учителка, а баща му е счетоводител с висше икономическо образование. Прогимназия и гимназия завършва в Шумен с пълен отличен. За формиране на бъдещия учен голяма роля изиграва както семейната среда, така и отличната преподавателска дейност на учителите от Втора мъжка гимназия в Шумен, повечето от които са на академично ниво. „Бях влюбен в химията и за това имаше заслуга обичната ни учителка Кулелиева – сестра на проф. Кулелиев“ – споделя в автобиографичната си книга „Из моя живот“. Той се справя отлично не само с учебните задължения, но и с допълнителните си занимания – изучава факултативно латински и английски, взема уроци по пиано, посещава курс по руски език. След дипломирането си в Химическия факултет на Софийския университет през 1954 г., Калоян Манолов работи като учител в Димитровград, където започва неговата изследователска дейност. От 1960 г. е асистент по неорганична и аналитична химия във Висшия институт по хранително-вкусова промишленост (ВИХВП) в Пловдив. През 1968 г. вече е доцент по неорганична химия, а през 1969 г. защитава докторска дисертация по комплексообразуване с амидоксини. От 1982 г. работи шест години като преподавател в Националния институт за висше образование на Алжир. След завръщането си в България се пенсионира, но до 1993 г. продължава да преподава неорганична химия във ВИХВП в курса с преподаване на френски език (по-подробна биографична справка може да се намери в сп. Химия, год. XIX, кн. 5 (2010) *Chemistry*, Vol. 19, Iss. 5 (2010) или на ел. адрес https://server21.clanweb.eu/vigoria.info/wp-content/uploads/2016/02/КНИМИЯ_19_5_DOBREVA.pdf).

Резултатите от научноизследователската дейност на Калоян Манолов са публикувани в над 80 статии в наши и чуждестранни списания: Годишник на ВИХВП, Пловдив, Журнал аналитической химии, *Zeitschrift anorganische Chemie*, *Monatshefte für Chemie*, *Microchimica Acta* и др. (ИЗБРАНА БИБЛИОГРАФИЯ в сп. Химия, год. XIX, кн. 5 (2010) *Chemistry*, Vol. 19, Iss. 5 (2010)).

Израз на международно признание за неговата научноизследователска дейност в областта на комплексните съединения е поканата, която идва от САЩ – да напише две глави за осмия том на справочния многотомник **Metodicum Chemicum**, издаден на немски и английски език от издателство Академик прес, Ню-Йорк, 1974 г. В периода 1968-1980 година работи като задграничен сътрудник на американското научно-информационно списание „**Chemical abstracts**“.

Доц. д-р Калоян Манолов през целия си живот успява да съчетае разностранни творчески изяви. Успешната му научно-експериментална и преподавателска дейност във ВУЗ е съпроводена от научно-популярна и литературна дейност. Привлечен като научен редактор към издателство „Наука и техника“, редактира редица учебници за студенти от Политехниките в София и Бургас, Пловдивския университет, Техникума по индустриална химия, София и др.

Учебникът му за студенти „Неорганична химия” претърпява четири издания. Четиритомникът „Велики химици” е преведен на руски, японски и китайски език, а в съавторство участва и в написването на шесттомника „Науката на чудесата”(втори том преведен на руски, естонски, литовски, словашки и японски език). Над 143 заглавия – статии, книги, учебници носят неговото име като самостоятелен автор или в съавторство.

Калоян Манолов е член на Съюза на независимите български писатели и е отличен с почетна грамота за творческата си дейност. Романът „Мечтата на хилендарския монах” и сборникът разкази „Откровения” са високо оценени както от своите читатели така и от литературната критика. Автобиографичната му книга „Из моя живот” (София, 2012), написана на осемдесет и една годишна възраст, е един жив и увлекателен разказ за изпълнения с много трудности, но и много творчески успехи живот. Живял в три исторически епохи, понесъл много изпитания, той е един невероятен пример за целенасоченост, упорито трудолюбие, високо родолюбие и отговорност. Вече на пенсионна възраст, е един от създателите и първи почетен председател на фондация „Вигория” – образование, екология, култура (www.vigoria.webs.com).

Доц. д-р Калоян Манолов приключи земния си път на 11.11.2013 г., но ярката следа, която остави след себе си ще напомня на поколенията за учителя, изследователя, популяризатора на химичната наука. Неговите книги продължават да вдъхновяват младите по пътя към усвояване на науката на чудесата – химията.